

Olerud-Molander Ayak Bile?i Skoru

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Olerud-Molander Ayak Bile?i Skoru*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28056>

Özet

Olerud-Molander Ayak Bileği Skoru (OMAS), özellikle ayak bileği travması ve malleol kırıkları sonrası hastaların subjektif fonksiyonel sonuçların değerlendirilmek amacıyla geliştirilmiş, yaygın olarak kullanılan bir ölçektir. Bu ölçek, hastanın günlük yaşam aktiviteleri sırasında ya da ağırlık, sertlik ve fonksiyonel kısıtlılıklar değerlendirilen bir Hasta Tarafından Bildirilen Sonuç Ölçütü (PROM) olarak hizmet eder. Ölçeğin Türkçe uyarlaması, 2017 yılında Bükür ve arkadaşları tarafından gerçekleştirilmiş olup, Türk popülasyonunda ayak bileği kırıkları olan hastalarda geçerlik ve güvenilirliğinin gösterilmesi hedeflenmiştir. OMAS, ortopedi ve fizyoterapi alanlarında tedavi etkinliğini izlemek ve standardize etmek için kritik bir araçtır.

Anahtar Kelimeler

Olerud-Molander Ayak Bileği Skoru, OMAS, Malleol kırıkları, Ayak bileği fonksiyonu, Sonuç ölçütü, Adaptasyon, PROM, Ortopedi.

Yazarlar

S. Olerud, H. Molander (Orijinal Geliştiriciler); N. Bükür, **Raziye Tavkân**, O. Gökalp, N. Ök (Türkçe Uyarlama).

Amaç

Ölçeğin temel amacı, ayak bileği yaralanmaları, özellikle de malleol kırıkları sonrası cerrahi veya konservatif tedaviyi takiben hastaların fonksiyonel iyileşme düzeylerini ve subjektif şikayetlerini standardize edilmiş bir şekilde ölçmektir. OMAS, klinisyenlere ve araştırmacılara, tedavi sonuçlarını karşılaştırmak ve hastanın yaşam kalitesindeki değişimlikleri zaman içinde takip etmek için nesnel bir araç sunar.

Türkçe uyarlama çalışması, yerel klinik uygulamalarda ve araştırmalarda kullanılabilecek, kültürel ve dilsel olarak geçerli bir ölçüm aracının literatüre kazandırılmasını amaçlamıştır. Bu, Türk popülasyonundaki ayak bileği patolojilerinin değerlendirilmesinde uluslararası standartlara uygunluk sağlamaktadır ve böylece tedavi protokollerinin uluslararası çalışmalarla karşılaştırılmasını olanak tanır.

Yapı

Olerud-Molander Ayak Bileği Skoru, temelde hastanın kendi algıladığı işlevsellik ve semptom şiddeti olmak üzere iki ana yapıya ölçek. Bu yapı, 9 ana bileşenden oluşur ve her bir bileşen, günlük yaşamdaki farklı fonksiyonel zorlukları temsil eder. Ölçülen bileşenler arasında ağırlık düzeyi, sertlik, ıslaklık, merdiven çıkma, koşma, zıplama, çömelme, destek kullanımı ve iş/aktivite

k?st?l?l??? yer al?r.

Her bir madde, hastan?n ya?ad??? zorlu?a g?re puanlan?r, bu da skorun subjektif iyile?menin kapsaml? bir g?stergesi olmas?n? sa?lar. Toplam skor 0 ile 100 aras?nda de?i?ir; 100 m?kemmell fonksiyonu ve semptomsuzlu?u ifade ederken, 0 ise maksimum k?st?l?lk ve ?iddetli semptomlar? g?sterir. Y?ksek skorlar, daha iyi bir klinik sonucu i?aret eder.

Ge?erlik

Orijinal ?l?ek, ?e?itli klinik ?al??malarla y?ksek d?zeyde yap? ge?erli?i (construct validity) sergilemi?tir. T?rk?e versiyonunun ge?erlik ?al??mas? (B?ker vd., 2017), ?l?e?in malleol k?r??? olan T?rk hastalarda ayak bile?i fonksiyonunu ge?erli bir ?ekilde ?l?t??"? g?stermi?tir. ?al??mada genellikle **kriter ge?erli?i** ve **yap? ge?erli?i** incelenir, ancak kaynak i?erikte spesifik ge?erlik katsay?lar? belirtilmemi?tir.

Uyarlama ?al??mas?nda, OMAS'?n klinik durumla tutarl?l??? (bilinen grup kar??la?t?rmalar?) ve di?er ge?erli fonksiyonel ?l?t?lerle korelasyonu (e? zamanl? ge?erlik) de?erlendirilmi?tir. Bu bulgular, ?l?e?in T?rkiye'deki ortopedik rehabilitasyon ortamlar?nda g?venle kullan?labilece?ini desteklemektedir ve ?l?e?in beklenen teorik yap?y? ?l?me yetene?i do?rulanm???t?r.

G?venirlik

Olerud-Molander Ayak Bile?i Skoru, hem orijinal formunda hem de T?rk?e uyarlamas?nda y?ksek d?zeyde g?venirlik (reliability) g?stermi?tir. B?ker ve arkada?lar?n?n 2017 tarihli ?al??mas?nda, T?rk?e versiyonunun i? tutarl?l??? (Cronbach alfa katsay?s?) ve test-tekrar test g?venirli?i incelenmi?tir. ?? tutarl?lk de?erleri, ?l?e?in maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ?l?t??"? kan?tlam???t?r.

Y?ksek test-tekrar test g?venirli?i, ?l?e?in k?sa zaman aral?klar?nda kararl? sonu?lar verdi?ini, yani hastan?n durumunda ger?ek bir de?i?iklik olmad?k?a puanlar?n stabil kald???n? g?stermektedir. Bu, OMAS'? tedavi etkinli?ini izlemek i?in g??l? bir ara? haline getirmektedir ve skorlar?n ?l??m hatas?ndan minimum d?zeyde etkilendi?ini ortaya koymaktad?r.

Fakt?r Analizi

Orijinal **Olerud-Molander Ayak Bile?i Skoru** genellikle tek boyutlu (unidimensional) bir yap? olarak ele al?n?r ve toplam skor ?zerinden de?erlendirilir. ?l?e?in 9 maddesi, tek bir genel "Ayak Bile?i Fonksiyonu ve Semptom ?iddeti" fakt?r?n? temsil edecek ?ekilde tasarlanm???t?r.

T?rk?e uyarlama ?al??mas?nda fakt?r yap?s?na dair detayl? bir analiz rapor edilmemi? olsa da, uluslararası literat?rdeki ?al??malar, temel bile?enler analizinde g??l? bir tek fakt?r y?kleme

oldu?unu desteklemektedir. Bu, ölçe?in tek bir genel iyile?me indeksi olarak kullan?lmas?n?n metodolojik olarak uygun oldu?unu göstermektedir.

Enstrüman

Test Type: Uyarlama (Adaptation) / Hasta Taraf?ndan Bildirilen Sonuç Ölçütü (PROM)

Format: 9 maddelik anket, Likert benzeri derecelendirme ile toplam 0-100 puan aral???.

Language Available: Türkçe, ?ngilizce (Orijinal), ?sveççe (Orijinal) ve di?er birçok dil.

Population Group: Ayak bile?i travmas? veya cerrahisi geçirmi? hastalar.

Age Group: Genellikle 18 ya? ve üzeri yeti?kinler.

Population Details: Özellikle **malleol k?r???**, pilon k?r?klar? veya ciddi ba? yaralanmalar? sonras? fonksiyonel sonuçlar? de?erlendirilen hastalar.

Test Methodology: Hastan?n kendi kendine doldurdu?u anket (Self-administered questionnaire). Doldurma süresi k?sad?r (genellikle 5 dakikadan az).

Anahtar Kelimeler

Fonksiyonel de?erlendirme, Ortopedik skor, Ayak bile?i rehabilitasyonu, **Olerud-Molander Ankle Score**, Skala, Güvenirlilik, Geçerlik, Travma.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor.

Affiliation Email addresses: raziyesavkin@hotmail.com

Correspondence Address: Raziye ?avk?n (Sorumlu Yazar, Türkçe Uyarlama).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Olerud-Molander Ayak Bile?i Skoru'nun orijinal formu S. Olerud ve H. Molander taraf?ndan 1984 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Türkçe uyarlama ve geçerlik çal??mas? ise 2017 y?l?nda tamamlanm??t?r.

Ölçek, klinik ve akademik amaçlı? kullan?mlar için genellikle ücretsiz ve kamuya aç?k domainde kabul edilmektedir. Ancak, ölçe?i ticari amaçlarla kullanmadan veya büyük ölçekli çok merkezli çal??malara dahil etmeden önce, telif hakk? sahipleri veya sorumlu yazarlar ile ileti?ime geçilmesi

tavsiye edilir. Türkçe uyarlamasını kullanmak için sorumlu yazar (Raziye Şavk) ile iletişime kurulabilir.

Kaynaklar

Büker, N., Şavk, R., Gökalp, O., & Ök, N. (2017). Validity and reliability of Turkish version of **Olerud-Molander Ankle Score** in patients with malleolar fracture. The Journal of Foot and Ankle Surgery, 56(6), 1209-1212. DOI: 10.1053/j.jfas.2017.06.002

Ölçeğin orijinal PDF dosyası burada indirilebilir: [olerud-molander-ankle-score-toad.pdf](#)

Olerud-Molander Ayak Bileği Skalası'nın Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Orijinal kaynak içeriğinde ölçeğin maddeleri metin olarak sunulmamıştır. Ancak **Olerud-Molander Ayak Bileği Skoru**, aşağıdaki 9 ana semptom ve fonksiyonel alanı değerlendiren maddelerden oluşur ve her bir madde belirli bir puan aralığında derecelendirilir:

Ağrı (Pain)

Sertlik (Stiffness)

Şişlik (Swelling)

Merdiven Çıkma (Stairs)

Koşma (Running)

Zıplama (Jumping)

Çömelme (Squatting)

Çalışma/Kısıtlama (Work/Activity Restriction)

Destek Kullanma (Need for support)